

RIKTLINJER FÖR RESOR OCH MÖTEN

Dessa riktlinjer är en del av Eslövs miljömålsprogram och syftar till att minska den negativa miljöpåverkan från kommunanställdas transporter inom Eslövs kommunorganisation.

Förord

Transporter till och från arbetet utgör en stor del av de växthusgasutsläpp som Eslövs kommuns anställda genererar. I den resvaneundersökning som gjordes bland de anställda i kommunen hösten 2020 var det 56 % av de anställda som besvarade enkäten som körde bil till jobbet. På frågan hur man tog sig till sin arbetsplats angav 15 % att de arbetade hemma. Färdmedelsandelen för de resor som gjordes till och från arbetet var därför 68 %. Pandemin påverkar givetvis siffrorna, då fler arbetar hemma och de anställda som behövde ta sig till arbetet kan ha valt bort kollektivtrafiken på grund av smittorisk. Faktum kvarstår att en stor del av kommunens anställda transporterar sig till sin arbetsplats med bil och därför är det en viktig aspekt att inkludera transporter till och från arbetsplatsen i en högre utsträckning än de tidigare riktlinjerna. Siffror från den undersökning som genomfördes 2017 var bilandelen 60 % på vintern och 52 % under sommaren.

Det som kan få medarbetare att välja bort bilen som transportmedel till och från arbetet angav 31 % bättre kollektivtrafik, 30 % angav att inget kunde få dem att välja bort bilen. Andra alternativ berörde också möjligheter till flexiblare arbete några dagar i veckan och att använda restid till arbetstid. 43 % av kommunens anställda angav att den anser att arbetsgivaren ska arbeta för att sänka utsläppen från personalens arbetspendling. Detta uppmanar att kommunen bör göra det i större utsträckning i framtiden.

Underökningen berörde också möjligheter till digitala möten, där 48 % av respondenterna tror att några av deras tjänsteresor/möten skulle kunna bytas ut mot digitala möten. 26 % av medarbetarna svarade att de utfört en tjänsteresa den senaste veckan, de flesta gjorde den resan inom kommunen. Om en fjärdedel av kommunens medarbetare skulle byta ut en tjänsteresa inom kommunen mot ett digitalt möte, en gång, så skulle vi spara in cirka 3,7 ton koldioxidutsläpp. Vilket är ungefär lika mycket som 15 flygresor Malmö till Stockholm*.

Mål

Dessa riktlinjer ska bidra till att uppfylla följande mål:

- Eslövs kommun ska vara en bra ekokommun och förebild. (Lokalt miljömål för Eslövs kommun)

** Baserat på att 26 % av kommunens anställda blir cirka 650st. En resa t o r inom kommunen är cirka 30 km lång, bilen är mellanstor och drivmedlet är bensin. (27 % använder privat bil till tjänsteresor och bensin är det vanligaste bränslet som man använder i sin privata bil är.)*

- Utsläppen av växthusgaser från transporter i Skåne ska vara minst 70 procent lägre än år 2010. (Regionalt miljömål för Skåne)
- Kommunerna ska skapa goda förutsättningar för sina medarbetare att enkelt kunna välja de mest klimatsmarta alternativen för sina tjänsteresor, inklusive möjligheten till resfria digitala möten. Detta ska leda till att minst 70 % av tjänsteresorna genomförs med fossilbränslefria alternativ. (Fossilbränslefria kommuner i Skåne 2.0)

Status för målet, att utsläppen av växthusgaser från transporter i Skåne ska vara minst 70 procent lägre än år 2010, var år 2019 (nationellt) att minskningen uppnådde 20 %. På nationell nivå är prognos att detta mål inte kommer att uppnås. År 2019 uppnådde kommunen 61 % fossilbränslefria tjänsteresor.

Syfte

Riktlinjerna för resor och möten ska utgöra rekommendationer för transporter till och från arbetsplats, till och från externa och interna möten samt för resor i tjänsten för Eslövs kommuns anställda. Riktlinjerna är en del av Eslövs kommuns energi- och klimatplan som i sin tur är en del av Eslövs kommuns lokala miljömålssystem.

Dessa riktlinjer ska leda till miljövänliga rese- och mötesvanor för Eslövs kommuns anställda, som innebär ett minskat transportbehov och CO₂-utsläpp. Riktlinjerna rekommenderar hur kommunens medarbetare transporterar sig till och från arbetsplatsen samt för möten och transporter i tjänsten. Rekommendationerna bör leda till att målet för utsläpp av växthusgaser nås, men genom att även lyfta fram möjligheter till resfria digitala möten kan också miljövinster, genom ett minskat behov av bilägnande, uppnås. Ett minskat bilbehov innebär en minskad belastning på infrastrukturen, parkeringsytor och utrymmet för olika samhällstjänster i gatumiljön. Riktlinjerna gäller för samtliga medarbetare och förtroendevalda inom Eslövs kommunorganisation. För kommunens bolag är de frivilliga.

Riktlinjerna för fordon kompletterar detta dokument och styr val av bilar och lätta lastbilar som ska användas i Eslövs kommuns verksamhet vid inköp och leasing, samt val av däck, skötsel och drivmedel.

Ansvar

Kommunens förvaltningschefer ansvarar för införande av riktlinjerna. Alla inom kommunorganisationen ansvarar för att följa riktlinjerna. Bolag som vill använda riktlinjerna väljer själva vilken ansvarsfördelning de vill arbeta med.

Resor

Överväg alternativ till resa

Innan man beslutar om en resa till ett fysiskt möte, såväl internt inom kommunens organisation eller till/med en extern part, är det viktigt att som första steg överväga om resan är nödvändig eller inte. För att ett fysiskt möte ska övervägas är det viktigt att en bedömning görs kring huruvida det skulle tillföra mötet något som ett digitalt möte ej kan tillgodose. Även restiden och transportsätt kontra mötets omfattning i tid och betydelse bör inkluderas i bedömningen. I de fall det är möjligt ska alternativ som att ha ett telefonmöte eller digitalt möte väljas framför ett fysiskt möte som kräver en resa. Detta för att spara in restiden samt att få en minskad miljöpåverkan.

Val av färdssätt

Om resa till ett möte behöver genomföras ska färdssätt planeras så att målen om minskad miljöpåverkan, effektivitet samt kostnad beaktas. Beroende på resans längd och karaktär gäller enligt nedan.

Resor upp till tre kilometer

För resor upp till tre kilometer ska gång eller cykel användas då det är praktiskt möjligt.

Resor längre än tre kilometer

För resor längre än tre kilometer ska kollektivtrafik användas då det är ekonomiskt och tidsmässigt motiverat. I sista hand ska bil användas.

För längre resor ska kollektivtrafik genom buss och tåg samt övernattning på hotell prioriteras framför flyg. Flyg ska bara användas då det inte finns andra ekonomiska eller tidsmässiga alternativ.

Fordon

Cykel

Cykel eller gång ska användas för resor upp till tre kilometer när det är praktiskt möjligt. Arbetsgivaren ska tillhandahålla cyklar, regnkläder och hjälmar. I första hand ska cykel från kommunens fordonspool användas.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik ska användas för resor längre än tre kilometer då det är praktiskt möjligt samt kostnads- och tidsmässigt motiverat. Anställda kan köpa företagsbiljett direkt i Skånetrafikens app eller via webb på Skånetrafiken Företag.

Bil

Bil används för resor längre än tre kilometer då kollektivtrafik inte är praktiskt möjligt eller tidsmässigt motiverat som ett sista alternativ. I första hand ska bil från kommunens fordonspool användas.

Bil ska köras sparsamt, så kallad ecodriving. Bilar som går på förnyelsebara bränslen ska köras på dessa bränslen. Trots fordon med förnyelsebara bränslen är det viktigt att bilen trots det används som ett sista alternativ. Detta eftersom bilen som fordon innebär en miljöbelastning i sig och dess infrastruktur samt ger ett behov av parkeringsytor.

Privata bilar ska endast användas i undantagsfall i så liten utsträckning som det är realistiskt möjligt. Längre resa med egen bil ska godkännas av närmaste chef innan resa genomförs.

Samordna resor med andra medarbetare

Bilresa till plats dit flera personer ska åka ska samordnas så att flera samåker.

Bokning av resor

Bokning av resor ska göras enligt kommunens rutiner.

Resor till och från arbetet

Eslövs kommuns anställda ska uppmuntras till att ta sig miljövänligt till och från arbetet. Varje förvaltning och bolag väljer själv hur. Transporter till och från arbete ska begränsas om det finns möjlighet till distansarbete. För att förbättra möjligheter till distansarbete behöver kommunen komplettera sin policy för distansarbete i kommunen. Utvecklingen av arbete via digitala plattformar är något som bör löpa parallellt med ett ökat distansarbete samt

även att de anställda ges möjlighet och en ökad kompetens till fler digitala verktyg.

Klimatkompensation

Eslövs kommun har ett system för klimatkompensation för resor inom kommunorganisationen. Klimatkompenseringen sker genom så kallad klimatväxling. Detta innebär att aktiviteter som leder till klimatutsläpp beläggs med en avgift som sedan finansierar projekt inom kommunorganisationen som bidrar till minskad klimatpåverkan. Detta bör revideras med jämna mellanrum för att det ska vara aktuellt.

Möten

Fysiskt möte eller inte

Innan ett möte planeras, såväl internt som externt, ska det övervägas om det behöver genomföras som ett fysiskt möte eller om det kan utföras via digital plattform alternativt telefonmöte, för att minimera negativ miljöpåverkan på grund av transporter. För att ett fysiskt möte ska övervägas är det viktigt att en bedömning görs kring huruvida det skulle tillföra mötet något som ett digitalt möte ej kan tillgodose. Även restiden och transportsätt kontra mötets omfattning i tid och betydelse bör inkluderas i bedömningen.

Tipsa om kollektivtrafik

När Eslövs kommun arrangerar möten, seminarier, konferenser eller studiebesök ska lokal och tid anpassas till kollektivtrafiken då det är befogat. I mötesinbjudan ska information om kollektivtrafik till och från mötet finnas med då det är befogat.

Uppföljning

Dessa riktlinjer kommer att följas upp inom det lokala miljömålssystemet.